

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 308/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť U. P., P., Ing. P. S., P., a Ing. R. B., P., zastúpených advokátom JUDr. P. H., R., vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17 Co 121/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť U. P., Ing. P. S. a Ing. R. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola faxom 20. júna 2011 a poštou 21. júna 2011 doručená sťažnosť U. P. (ďalej len „sťažovateľ 1“), Ing. P. S. (ďalej len „sťažovateľ 2“) a Ing. R. B. (ďalej len „sťažovateľ 3“, spolu len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“),

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v konaní vedenom Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 17 Co 121/2010. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 20. júna 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že na základe žaloby RNDr. M. S. (ďalej len „žalobca“) proti sťažovateľovi 1 a sťažovateľovi 2 ako žalovaným 1 a 2 rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 C 145/2006-276 zo 4. marca 2010 bolo určené, že spoluvlastnícky podiel k pozemkovým nehnuteľnostiam ležiacim v kat. úz. P. patrí žalobcovi. Na základe odvolania sťažovateľa 1 a sťažovateľa 2 rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 121/2010-308 z 23. februára 2011 bol rozsudok okresného súdu zmenený tak, že sa určitým spôsobom upravilo parcelné označenie sporných nehnuteľností.

Podľa názoru sťažovateľov došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu. Sťažovateľ 1 v konaní namietal nedostatok vecnej pasívnej legitímácie, keďže nie je zapísaný v katastri nehnuteľnosti ako vlastník spoluvlastníckeho podielu požadovaného žalobcom. Sťažovateľ 2 namietal nedôvodnosť žaloby, lebo jeho otec ako právny predchodca nadobudol sporný spoluvlastnícky podiel vydržaním, čo osvedčoval neperfektnou kúpnu zmluvou medzi právnymi predchodcami žalobcu a sťažovateľa 2, ktorej existencia bola preukázaná tak listinnými dôkazmi, ako aj výpoveďou J. S. Navyše, ešte pred vydaním rozsudku okresného súdu sťažovateľ 2 previedol vlastnícke právo k spornému spoluvlastníckemu podielu na sťažovateľa 3. Žalobca napriek dosiaľ uvedenému nevzal späť žalobu proti sťažovateľovi 1 a nepodal ani návrh, aby do konania namiesto sťažovateľa 2 vstúpil sťažovateľ 3. Podľa krajského súdu sťažovateľ 1 síce nie je zapísaný ako vlastník na liste vlastníctva, napriek tomu mu svedčí vecná pasívna legitímácia, pretože podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločnostiach v znení neskorších predpisov zastupuje ostatných podielových spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti a vystupuje namiesto nich. Vo vzťahu k sťažovateľovi 2 sa krajský súd stotožnil s názorom okresného súdu, podľa ktorého vlastníctvo svedčí žalobcovi, a nie sťažovateľovi 2. Zmenu rozsudku okresného

súdu odôvodnil tým, že na liste vlastníctva došlo k zmene v označení pozemkov, keď namiesto parc. č. 2078/0/01 a parc. č. 2078/0/2 v čase vydania rozsudku krajského súdu existovala už len parc. č. 2078. Ďalším dôvodom zmeny rozsudku okresného súdu bola skutočnosť, že pokiaľ by vo výroku rozsudku nebolo určené, že sporný spoluvlastnícky podiel má ubudnúť zo spoluvlastníckeho podielu zapísaného v prospech sťažovateľa 2, musel by kataster nehnuteľností pri zápise rozsudku súdu zmenšiť podiely všetkých podielových spoluvlastníkov.

Krajský súd sa v dostatočnej miere a ústavne akceptovateľným spôsobom nevysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľa 1 a sťažovateľa 2 uvedenými v odvolaní a najmä (napriek tomu, že mal k dispozícii aktuálny výpis z listu vlastníctva) sa nevysporiadal s tým, že osoba zapísaná v katastri nehnuteľností ako vlastník sporného spoluvlastníckeho podielu (sťažovateľ 3) nie je účastníkom súdneho konania. Práve naopak, účastníci súdneho konania na strane žalovanej nie sú v katastri nehnuteľností zapísaní ako jeho vlastníci. Pred vydaním svojho rozsudku si krajský súd zadovážil aktuálny výpis z listu vlastníctva, no napriek tomu žalobu nezamietol. Práve naopak, prekročiac rozsah svojho oprávnenia zmenil rozsudok okresného súdu spôsobom, ktorý žalobca nikdy nepožadoval.

Keďže išlo o potvrdzujúci rozsudok krajského súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné iba podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku, sťažovateľ 1 a sťažovateľ 2 nepodali dovolanie. Sťažovateľ 3 vôbec nebol oprávnený podávať opravné prostriedky, keďže nebol účastníkom konania.

Sťažovatelia navrhujú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 17 Co 121/2010 s tým, aby bol rozsudok z 23. februára 2011 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Požadujú tiež náhradu trov právneho zastúpenia advokátom.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 121/2010-308 z 23. februára 2011 vyplýva, že ním bol zmenený rozsudok okresného súdu č. k. 19 C 145/2006-276 zo 4. marca 2010, a to

čo do označenia sporných parciel a vymedzenia, že sporné parcely sú vedené na meno sťažovateľa 2. Podľa názoru krajského súdu ide len o formálnu zmenu rozsudku okresného súdu z dôvodu upresnenia výroku, keďže namiesto parc. č. 2078/0/01 a parc. č. 2078/0/2 je uvedená už len parc. č. 2078. Ďalej bolo potrebné do výroku doplniť to, čo žalobca vyjadril síce v texte žaloby, ale nie v navrhovanom výroku rozsudku, a totiž to, že sa domáha určenia vlastníckeho práva k tomu podielu, ktorý je zapísaný na sťažovateľa 2. Ak by vo výroku rozsudku nebolo určené, že sporný podiel má ubudnúť zo spoluvlastníckeho podielu zapísaného v prospech sťažovateľa 2, musela by správa katastra pri zápise rozhodnutia súdu zmenšiť podiely všetkých podielových spoluvlastníkov.

Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť podľa doložky právoplatnosti 21. apríla 2011.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažnosť sťažovateľa 1 a sťažovateľa 2 treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Sťažovateľ 1 a sťažovateľ 2 vychádzajú z toho, že hoci rozsudok krajského súdu je formálne zmeňujúci, v skutočnosti ide o potvrdzujúci rozsudok, a preto dovolanie proti nemu v zmysle § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nie je prípustné. Zároveň však v rozpore s tým tvrdia, že krajský súd prekročil rozsah svojho oprávnenia, keď zmenil rozsudok okresného súdu spôsobom, ktorý žalobca nikdy nepožadoval. Namietajú teda, že krajský súd rozhodol o niečom, čo nebolo predmetom žaloby, a že teda išiel vo svojom rozhodovaní „ultra petit“. Tvrdia, že došlo k ozajstnej zmene rozhodnutia okresného súdu. Z pohľadu tejto námietky bolo možné podať dovolanie s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Tým je zároveň dané, že sťažovateľ 1 a sťažovateľ 2 nevyčerпали opravný prostriedok, ktorý im zákon na ochranu označených práv účinne poskytuje a na ktorého použitie boli oprávnení.

Keďže sťažovateľ 1 a sťažovateľ 2 ani len netvrdili (tým menej preukázali), že by dovolanie nepodali z dôvodov hodných osobitného zreteľa, neprichádzal ani do úvahy postup ústavného súdu v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Odlišná je situácia týkajúca sa sťažnosti sťažovateľa 3. Na rozhodnutie o tejto časti podanej sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Zo skutkového stavu je zrejmé, že sťažovateľ 3 vôbec nebol účastníkom konania vedeného všeobecnými súdmi, hoci podľa vlastného názoru ním mal byť, keďže v priebehu prvostupňového konania sťažovateľ 2 naňho prepísal vlastnícke právo k spornému spoluvlastníckemu podielu. Keďže sťažovateľ 3 nebol účastníkom konania, právoplatný rozsudok nie je ani pre neho záväzný. Nič mu preto nebráni podať žalobu všeobecnému súdu proti žalobcovi o určenie, že sporný spoluvlastnícky podiel mu patrí. Sťažovateľ 3 teda dosiaľ nevyužil možnosť ochrany označených práv v konaní pred všeobecným súdom.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2011